

Nr. 10(14)

BAZŪVE

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas avīzīte
par notikumiem bibliotēkas dzīvē

2012. gada 1. oktobris

ATKAL SKANĒS «BALTĀ SPIEĶA DZIESMA»

Gunta Bite

Braila raksta nodaļas vadītāja

Katru gadu 15. oktobrī visā pasaulē tiek atzīmēta **Starptautiskā Baltā spieķa diena**. Arī mēs — Latvijas Neredzīgo bibliotēka — ik gadu „Baltā spieķa dziesmas” ietvaros nenoguruši runājam par redzes invalīdiem svarīgām tēmām.

Šogad apspriežamās tēmas būs saistītas ar juridiskajiem un kultūrvēsturiskajiem jautājumiem.

Pirmā tēma „**Paraksts neredzīga cilvēka dzīvē**” izvēlēta tādēļ, ka katra indivīda dzīves neatņemama sastāvdaļa ir dokumenti. Neredzīgi cilvēki savā dzīvē maz rakstījuši ar pildspalvu redzīgo rakstā, tāpēc ir loģiski, ja šīs darbības rada grūtības. Turpretī likumdošana nosaka personas apliecināšajos dokumentos (piem., pasēs) parakstīties ar savu roku. Ir informācija, ka vairākiem neredzīgajiem ir izdota pase bez paraksta. Daudziem redzes invalīdiem ir paraksta zīmodziņš, taču tam neesot juridiska spēka. Kā ir patiesībā? Vai pases bez paraksta, vai ar paraksta zīmodziņu ir derīgas? Kā neredzīgs cilvēks sevi var pasargāt, lai viņa vietā kāds neparakstītu svarīgus dokumentus, jo nekur nav fiksēts, kāds izskatās tieši viņa paraksts? Uz diskusiju tiks

aicināti pārstāvji no „Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes” un LNB Rehabilitācijas centra, lai noskaidrotu, kāda ir reālā situācija no juridiskās puses, un kā turpmāk palīdzēt redzes invalīdiem iemācīties parakstīties.

Otrā tēma „**Kultūrvēsturiskā mantojuma stāsts**” būs saistībā ar vēsturisko ēku, kurā darbojas „Latvijas Neredzīgo bibliotēka”. Vēsturnieki dalīsies savās zināšanās par Strazdumuižas vēsturi un koka arhitektūras īpašo vietu tajā. Tiks pārrunāta bibliotēkas ēkas kā kultūras pieminekļa nozīmība pilsētvidē. Šīs daļas mērķis ir popularizēt bibliotēku kā kultūras centru caur vēstures liecībām un rast ceļu ēkas saglabāšanai un restaurācijai. Īpaši svarīgi tas ir šogad, kad bibliotēka svin savu 50 gadu jubileju. Sakarā ar to, visu sarīkojuma laiku apmeklētājiem būs pieejama **izstāde „Latvijas Neredzīgo bibliotēkai — 50”**, kurā varēs aplūkot dažādas fotogrāfijās iemūžinātas atmiņas par bibliotēku.

Neiztrūks jau ikgadējā „Baltā spieķa zīmes” akcija uz Juglas ielas. Tāpēc aicinām ikvienu, kas vēlas piedalīties šajā akcijā, plkst. 12:00 pulcēties pie bibliotēkas kāpnītēm, kas ved uz Juglas ielu. Akcijas sākumā būs informatīvs ieskats CSN 161. Punkta redakcijā un zīmes ar Balto spieķi rādīšanas nosacījumus, bet

vēlāk praktiskās nodarbības — šķērsot Juglas ielu.

Informatīvās sadaļas tiks bagātinātas ar koncertu, kuru sagatavojušas trīs neredzīgas meitenes — Anna Dubovika, Renāte Jakovļeva un Linda Lesiņa. Apmeklētājiem būs iespēja dzirdēt Renātes Jakovļevas sakomponētā skaņdarba klavierēm

„Pārdomas” pirmatskaņojumu. Skanēs arī dzejas autorlasījumi, lai apmeklētāji varētu apvienot patikamo ar lietderīgo. Pasākuma noslēgumā uzstāsies mums visiem pazīstamā un iemīļotā folkmuziķe Anta Eņģele.

Tiekamies 15. oktobrī plkst. 12:00, mūsu bibliotēkas lasītavā, Juglas ielā 14.

BIBLIOTĒKAS ZIŅAS

IESKATS «MANSARDA» DĀVINĀJUMĀ

Viktorija Stivriška
KAN vadītāja

Savu ceļu pie lasītāja sāk apgāda „Mansards” dāvinātās redzīgo raksta grāmatas.

Piedāvātajā klāstā ir Knuta Hamsuna atmiņas „Pa aizaugušām tekām”, tās vēsta gan par rakstnieka varu, gan viņa nespēcību, uzturoties slimnīcā un pansionātā.

Sesārijas Evoras vārds komentārus neprasa, jo viņa ir kļuvusi par pasaules mēroga zvaigzni. No Losandželosas līdz Tokijai, no Frankfurtes līdz Sanpaulu viņa ir nepārspējama Kaboverdes mūzikas vēstniece. Eksotiska, tāla, plikām pēdām, dziedātāja, kurai sveša jebkāda samākslotība vai izlikšanās. Sesārijas mūzika izplatījies visā pasaulē, pateicoties viņas dziedāto melodiju pievilksanas spēkam. Sesārijas balsi varat dzirdēt arī mūzikas CD *Nha sentimento* bibliotēkas lasītavā un ikviens šajās melodijās varbūt saklausīs arī kriptiņu savu sapņu vai noskaņu.

Džona Lenona sieva Sintija uztic lasītājiem savas sirds visklusākajā stūrītī izraudātās asaras un izsmietos smieklus kopā ar The Beatles leģendu grāmatā „Džons”.

Alberts Bels, rakstnieks kuru pazīstam ar darbiem „Bezmiēgs”, „Būris”, „Cilvēki laivās” un citiem, bet šajā Daces Lūses un Daces Ūdres grāmatā „Alberts Bels” atklāsim viņu kā cilvēku: spilgtu, filozofisku un intelektuālu laika interpretētāju.

Dzeja Neredzīgo bibliotēkā skan bieži un šoreiz mūsu krājumu papildina Volde-māra Avena dzejoļi, lūk viens no tiem...

*„Es lieku zobus
grābekļa kātam
Un domāju
Par izlūzušām dienām
Un teiktiem vārdiem,
Kurus atpakaļ neatlikt.” (1986)*

Interesantos vārdu zīmējumos 20. gadsimta beigās — 21. gadsimta sākums atspoguļojas arī Andra Zeibota dzeju kopā „Ūdens ķirzaka”.

Ja reizēm gribas pabūt nedaudz maģiskā pasaulē, tad lasiet Brižitas Alegras grāmatu „Senomagusas spoki”, jo tā paver durvis uz citu — aizgājēju pasauli. Viegliem vārdu pieskārieniem, nezaudējot ironiju un sarkasmu, autore ļauj ieskatīties savos varoņos un brīžiem kā spogulī ieraudzīt viņu „skeletiņus skapī”.

Lai interesanti un neaizmirstami mirkļi kopā ar spilgtām personībām caur grāmatu!

Andra Manfelde
dzejniece un prozaiķe

* * *

kad mēs ievainotie mostamies ir nakts
rau retinātā gaisā zvaigzne paklūp
un jūra saraujas kā pārmazgāta sega
es redzu tavu vārdu rakstītu uz tās

un redzu pierakstītu katrā sīkā stādā
ik katrā vārtrūmē ar izlodziem dēļiem
ir ieskrāpēts kā mīlu tevi mīli mani

bet rīt mēs celsimies kā apsegloti zirgi
un ne jau laimes pakavi mūs iespārdīs

* * *

ir visa pasaule tev paslēpusies kabatā
pār tavu galvu mēness spolējas kā vilciņš
un jūra skūpstā tavus ceļus ceļus
un dievgosniņas matos bērnus slēpj
pat ja tu dedz kā lāpa un kā sākums
tev pirkstu galos bezgalības zīmes
slēdz visas durvis arī manējās

*(no topošā dzejoļu krājuma
„Kurzemniece Kristīne”)*

PASAKAINĀ KAROSTA*

* * *

Kamēr rakstīju dzejoli «manas dzīves
ceļš», manā neapdzīvotajā blakus dzī-
vokļa virtuvē bija ielidojis putniņš — zīlīte.
Es ātri aiztaisījusi durvis, lai neaizmaldās
pa visiem 137 kvadrātmetriem, mēģināju
viņu noķert. Protams, zīlīte sabijās. Lidoja
no vienas sienas citā un vēl pret stiklu. Es
apstājos un mierīgā balsī paziņoju, ka
baidīties nevajag, es viņu iznesīšu ārā.
Man likās, ka zīlīte klausās, gluži kā bērns
šaubīdamās, uzticēties vai ne. Un... Zīlīte
uzlidoja man uz galvas! Diezgan mudīgi
viņu noķēru un palaidu pa vēdlodziņu
brīvībā un lietū (kur Karostas pagalmu
švīko daudzi sīki putni). Tad pamanīju, ka
durvīm nemaz nav roktura! Es biju ieslo-
dzīta pati savā virtuvē kā zīlīte. Atcerējos
pasaku, kā Aļona teica brālītim — «nedzer
no peļķes, par kazlēnu pārvērtīsies» un
iztulkoju — «nepieskaries zīlītei, par put-
niņu pārvērtīsies!» Atradu milzīgu dakšu,
atmūķēju durvis, tiku atpakaļ istabā un nu
rakstu.

* * *

Kad es meitiņai saku — «iesim rīt uz
baznīcu!», un piebilstu — «un iesim arī uz
jūru?», tad tas manī atskan kā mūzika.
Brīnums, ka var tā vienkārši — uz Latvijā
skaistāko Jūras katedrāli, kam zelta kupo-
li, kas nemaz nav īsta zelta, bet skārda
zelta krāsā, un proletariāta blokmājām,
kas gluži vai miera stājā ķer katedrāles
ēnu, var tā vienkārši aiziet un tālāk taisni,
taisni uz jūru, kura nekad, nekad nav
vienāda, citreiz tumšas, rūgstošas zāles,
citreiz smilšu adatas acīs un ādā, bet cit-
reiz sērfotāji kā spāres un citreiz vienkārši
maigums uz ūdens kā Dieva roka, kas
pieskaras, kamēr mēs neredzam, bet no-
spiedumus atstāj redzamus, vismaz svēt-
dienās saskatāmus, ceļā no katedrāles uz
jūru.

(no autores dienasgrāmatas draugiem.lv)

* Autore šobrīd dzīvo Liepājā, Karostas
rajonā (*red. piezīme*).

Zane Rižija

Pietuka Krustiņa krustmāte

Lai slavēts aizejošais Dzejas mēnesis, kurš atbrīvo vietu Skolotāju mēnesim! Toreiz, tai Dzejas mēnesī „pēc brokastīm lasīja Pietuka Krustiņš iz saburzīta un labi pabieza manuskripta savus dzejoļus priekšā, stāstīdams, ka laidīšot viņus drīz klajā, jo, kas zin, manuskripts varot pazust – un kā lai tad tautai atbildot? Dzejnieka gara augļi esot visas tautas manta. „Varbūt jau nākošu rudenī karāsies šis pats krājums citā – daiļākā veidā tirgos uz izstieptām auklām”. [*Gadatirgos bija arī grāmatu bodes. Tirgotāji izlika grāmatas apskatīšanai ne vien uz letes, bet arī uz auklām, kuras pārsteipa no bodes viena stūra mieta uz otru.*] Tad rakstīja no tā paša krājuma dažus dzejoļus Lienai un tai Gaitiņu radniecei, kura bij atbraukusi no jūrmalniekiem, par piemiņu, stāstīdams, ka dažas tautietes viņu par jauno Šilleru vien saucot un turot no viņa lielas lietas; viņš būtu varējis, ja tik gribējis, tās visas precēt. Laikrakstos visas atbildes, kuras nākot „tautas dēlam” no „tautas meitas”, esot viņam rakstītas, un kāda tautiete bijusi atsūtījusi kādreiz arī ziepju gabaliņu.” Arī tai avīzes „Bazūne” gada jubilejā viņš tīši bazūnietēm bija veltījis itin brašu dzejoli cerēšanā, ka kāda no smukajām latvju tautietēm, kas piedalās avīzes

veidošanā, viņa kvēlajiem laimes vēlējumiem arī atbildēs kādreiz, bet pagaidām viņš savas cerības vēl nav attaisnojis un arī ziepju gabaliņa saņēmis nav, kaut diktān cer, ka kāda no brašajām meitām jebkad viņam uzmanību pievērsīs gan. Tomēr lai neapstumšojas mūsu prieks rudenīgās žēlabās nieka ziepju gabaliņa dēļ! No austruma līdz rietumam lai klejo Pietuka Krustiņa mīlība pret bazūnietēm, kuras ļautin ļauj dzejnieka domu lidojumam traukties plašajā univerzumā, piepildot to ar daiļiem vārdiem!

BAZŪNEI

Šai univerzumā tik cēlā
Klausies, tauta, savā dēlā:
Viņš balsu balsiem kaismi sauc,
Ka tumsonība gaismu jauc,

Bet līdz ar gaismas ienākšanu
Jūs sākat gara pacelšanu.
Lai Bazūnei vēl ilgs ir mūžs,
Pār kalniem, lejām lai tā pūš!

/Pietuka Krustiņš/

P.S. un kas gan dzejniekam ir ziepju gabaliņš salīdzinājumā ar iespēju publicēties „Bazūnē”?

BAZŪNE

**VA «Latvijas
Neredzīgo bibliotēka»
bezmaksas avīze**

Izdota Braila raksta nodaļā. Iznāk reizi mēnesī.

Redaktore Gunta Bite.

E-pasts: gunta.bite@neredzigobiblioteka.lv

Mājaslapa: www.neredzigobiblioteka.lv sadaļā Pakalpojumi

Tālr. 67522131, 29137112

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli. Par publikācijām atbildīgi paši autori.